

2024

ROČNÍ ZPRÁVA O HODNOCENÍ VÝKONU REGIONÁLNÍCH FUNKCÍ KNIHOVEN VE ZLÍNSKÉM KRAJI

14 15
BATŮV INSTITUT

KRAJSKÁ KNIHOVNA
FRANTIŠKA BARTOŠE
VE ZLÍNĚ
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně
Únor 2025

Foto na obálce: interiér Městské knihovny Uherský Ostroh

Obsah

Úvod

Výkon regionálních funkcí na krajské úrovni zajištěný krajskou knihovnou

Zajištění výkonu regionálních funkcí v jednotlivých regionech

Jednotlivé standardy regionálních funkcí a číselné ukazatele plnění ve Zlínském kraji

Hodnocení ekonomických ukazatelů

Celkové zhodnocení

Přílohy:

Statistický výkaz výkonu regionálních funkcí – Sumář za Zlínský kraj (krajská a pověřené knihovny)

Vyúčtování finančních prostředků na výkon regionálních funkcí – Sumář za Zlínský kraj

Statistický výkaz výkonu regionálních funkcí – Knihovna Kroměřížska, Kroměříž

Statistický výkaz výkonu regionálních funkcí – KBBB, Uherské Hradiště

Statistický výkaz výkonu regionálních funkcí – MVK, Vsetín

Statistický výkaz výkonu regionálních funkcí – KKFBZ, Zlín

Úvod

Tato zpráva je zpracována v souladu s Metodickým pokynem Ministerstva kultury ČR k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území ČR. Údaje v ní jsou převzaty ze zpráv a výkazů o výkonu regionálních funkcí v roce 2024 krajské a pověřených knihoven Zlínského kraje. Zajištění výkonu regionálních funkcí (dále RF) se řídí Zásadami zajištění regionálních funkcí knihoven ve Zlínském kraji.

V roce 2024 zajišťovaly výkon RF ve Zlínském kraji tři knihovny pověřené výkonem RF a krajská knihovna s celkovým počtem pracovních úvazků 18,21. Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně (KKFBZ), plnila a koordinovala výkon RF pro 383 knihoven ve Zlínském kraji tak, jak jsou definovány v § 11 odst. 4 knihovního zákona č. 257/2001 Sb. Pro okres Zlín vykonávala RF KKFBZ. Tak jako v minulých letech pověřila KKFBZ výkonem RF pro základní knihovny:

- pro okres Kroměříž Knihovnu Kroměřížska – příspěvkovou organizaci (KK),
- pro okres Uherské Hradiště Knihovnu Bedřicha Beneše Buchlovana, příspěvkovou organizaci (KBBB),
- pro okres Vsetín Masarykovu veřejnou knihovnu Vsetín (MVK).

Krajská knihovna je spolu s pověřenými knihovnami garantem plnění cílů RF v kraji, jimiž jsou koordinace odborných knihovnických činností a cílená dělba práce, zachování a rozvíjení vazeb mezi knihovnami v jednotlivých okresech i v rámci celého Zlínského kraje, vzájemné sdílení informačních zdrojů a služeb, udržení odborného standardu služeb a zajištění jejich dostupnosti, garance průběžné aktualizace knihovního fondu veřejných knihoven regionu, účelné využití vložených veřejných finančních prostředků a zajištění kvalifikačního růstu pracovníků knihoven (jejich celoživotní vzdělávání).

Výkon regionálních knihovnických služeb byl v roce 2024 zaměřen na naplňování cílů nové Koncepce rozvoje regionálních funkcí knihoven ve Zlínském kraji na období 2023–2027.

Krajská a pověřené knihovny zajišťovaly pro obsluhované knihovny Zlínského kraje tyto regionální funkce: nákup, zpracování, distribuci výměnných souborů, metodickou a konzultační činnost, pomoc při zavádění nových informačních technologií, vzdělávání knihovníků, statistiku, zpracování knihovních fondů zakoupených z prostředků obcí a podporu vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit v knihovnách.

KKFBZ přímo vykonávala metodickou a konzultační činnost, vzdělávání knihovníků, porady, statistiku a další nezbytné činnosti napomáhající rozvoji veřejných knihovnických a informačních služeb ve Zlínském kraji.

Ve čtyřech okresech Zlínského kraje byl zajištěn výkon RF také spoluprací s provozovateli profesionálních knihoven. Ve smlouvách uzavřených s provozovateli profesionálních knihoven jsou vymezeny vybrané RF, které zajišťují jimi zřizované knihovny na základě objednávky knihovnických služeb pro neprofesionální knihovny. Jednalo se o tyto vybrané RF: zpracování statistiky, metodická a konzultační činnost, nákup knihovních fondů z prostředků obcí a v okresech Kroměříž a Zlín i zpracování knihovních fondů zakoupených z prostředků obcí, pomoc při aktualizaci a revizi knihovních fondů a pomoc při tvorbě nebo aktualizaci webové stránky knihovny.

Pokračoval projekt z Národního plánu obnovy Rozvoj kompetencí pracovníků kultury Zlínského kraje z roku 2023 a KKFBZ získala dotaci na návazný projekt Rozvoj kompetencí pracovníků kultury Zlínského kraje II. Podrobně v kap. *Výkon regionálních funkcí na krajské úrovni zajištěný krajskou knihovnou.*

Výkon regionálních funkcí na krajské úrovni zajištěný krajskou knihovnou

Poradenská a konzultační činnost

- Začátkem roku 2024 byla vypracována Roční zpráva o hodnocení výkonu regionálních funkcí ve Zlínském kraji v roce 2023. Zpráva byla předána zřizovateli KKFBZ, odeslána Národní knihovně ČR a zveřejněna na webových stránkách KKFBZ.
- Na základě statistických údajů z knihoven kraje bylo provedeno vyhodnocení plnění standardu veřejných knihovnických a informačních služeb (VKIS) za předchozí rok a zveřejněno na internetových stránkách KKFBZ.
- Uskutecnila se kontrola výkonu RF pověřených knihoven podle zaslaných písemných podkladů ve Zprávách o výkonu regionálních funkcí za 1. pololetí 2024. Kontroly výkonu a vykazování RF proběhly ve 2. pololetí ve všech pověřených knihovnách. Další kontroly se zaměřily na příjem výkonu regionálních funkcí knihoven v devíti obsluhovaných knihovnách Zlínského kraje (Jablůnka, Růžďka, Pržno, Hulín, Břest, Žalkovice, Uherský Ostroh, Kostelany nad Moravou a Podolí).
- Útvar regionálních služeb knihovnám Zlínského kraje poskytl 73 metodických návštěv a 157 konzultací. Z toho proběhlo 40 jednání se zástupci obcí.
- Útvar ve spolupráci s Odborem kultury Zlínského kraje KKFBZ připravil 12. ročník krajského ocenění knihoven a knihovníků kraje. Cílem celé akce bylo upozornit na práci veřejných knihoven a jejich přínos k rozvoji knihovnických a informačních služeb a ocenit mimořádnou práci knihovníků. Soutěž se konala pod záštitou Zuzana Fišerové, členky Rady Zlínského kraje pro oblast školství a kultury. Knihovny i jednotlivci mohli nominovat občane ČR starší 18 let, odborná veřejnost, zástupci zřizovatelů a provozovatelů knihoven. KKFBZ obdržela 28 nominací. Vyhodnocení nejlepších knihoven proběhlo ve dvou kolech. V prvním kole byly knihovny hodnoceny podle kvantitativních ukazatelů (statistické výsledky, plnění standardů VKIS) a nejlepší knihovny postoupily do druhého kola. Vybrané knihovny byly navštíveny odbornou komisí, která hodnotila jejich vzhled, péči o knihovní fond a posuzovala jejich mimořádné aktivity. Slavnostní předání ocenění se uskutečnilo 2. 10. 2024 v sídle kraje za účasti představitelů obcí, Zlínského kraje, knihoven a zástupců kulturní sféry.

Ocenění obdržely tyto knihovny:

- **Obecní knihovna Rajnochovice,**
- **Místní knihovna Horní Němčí,**
- **Městská knihovna Rožnov pod Radhoštěm,**
- **Místní knihovna Dolní Lhota**

a čtyři vybrané knihovnice:

- **Bc. Irena Železná** (Městská knihovna Holešov),
- **Mgr. Dagmar Šiková** (Místní knihovna Kudlovice),
- **Věra Povalačová** (Obecní knihovna Horní Lideč),
- **Marie Ordánová** (Obecní knihovna Sazovice).

Cenu SKIP MARK pro mladé knihovníky získala **Mgr. Iveta Škapová** z MVK Vsetín.

Obecní knihovna Rajnochovice

Místní knihovna Horní Němč

Městská knihovna Rožnov pod Radhoštěm

Místní knihovna Dolní Lhota

Oceněné knihovnice: Marie Ordáňová, Dagmar Šiková, Věra Povalačová a Irena Železná

- Metodička PhDr. Zuzana Svobodová pracovala jako členka krajské hodnotící komise v rámci soutěže Vesnice roku. Komise navštívila knihovny deseti obcí a bylo provedeno jejich hodnocení podle kritérií vytvořených oborovou organizací SKIP. *Diplom za Vesnickou knihovnu Zlínského kraje* získala obec Ořechov. Knihovna se řadí mezi neprofesionální knihovny regionu Uherské Hradiště. Svým návštěvníkům nabízí příjemné moderní prostory v budově obecního úřadu. Díky

aktivnímu přístupu knihovnice Michaely Korvasové je knihovna místem setkávání pro všechny generace. V celostátním kole soutěže Knihovna roku získala **Místní knihovna Ořechov** v kategorii Základní knihovna *Diplom za kreativní a inspirativní práci s rozmanitým knihovnickým fondem a za rozvoj čtenářské a digitální gramotnosti u široké veřejnosti pomocí různorodých aktivit, včetně tematických venkovních aktivit propojených s identitou a historií obce.*

Zástupci obce Ořechov s knihovnicí a metodičkou v Zrcadlové kapli Klementina

- KKFBZ připravovala se Zlínským krajem a ve spolupráci s pověřenými knihovnami návrh zajištění financování výkonu RF v roce 2025. Koncem roku s pověřenými knihovnami uzavřela Smlouvy o přenesení regionálních funkcí na vybranou základní knihovnu pro rok 2025.
- Útvar úzce spolupracoval s Národní knihovnou, Sekcí SDRUK pro regionální funkce, Sekcí veřejných knihoven SKIP, Sekcí vzdělávání SKIP a dalšími knihovnami v systému knihoven ČR.

Standard byl naplněn.

Statistika

- KKFBZ provedla sumarizaci 12 statistických výkazů za veřejné knihovny Zlínského kraje do čtyř krajských sumářů za neprofesionální knihovny, profesionální knihovny, pověřené knihovny a krajskou knihovnu.
- Ze statistických dat zpracovala a vydala publikaci „Knihovny Zlínského kraje. Činnost a výsledky veřejných knihoven v roce 2023“. Publikaci obdržely všechny krajské knihovny v České republice, provozovatelé knihoven, knihovny ve Zlínském kraji a členové Zastupitelstva Zlínského kraje.

Standard byl naplněn.

Vzdělávání, semináře, porady

Vzdělávání knihovníků ve Zlínském kraji v roce 2024 zajišťovala KKFBZ ve svém vzdělávacím centru. Kurzy byly realizovány tradičně z příspěvku na regionální funkce knihoven ZK a z dotace MK ČR z Národního plánu obnovy (dva projekty).

V roce 2024 proběhlo **46 vzdělávacích akcí pro knihovníky**, jejichž pořadatelem byla Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně a jichž se zúčastnilo 992 pracovníků knihoven a kulturních institucí.

Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně zajišťovala i v roce 2024 vzdělávání pracovníků kulturních organizací Zlínského kraje v oblasti digitálních, komunikačních, manažerských dovedností a pro oblast finanční gramotnosti prostřednictvím vzdělávacích kurzů. Pokračoval projekt z Národního plánu obnovy **Rozvoj kompetencí pracovníků kultury Zlínského kraje** z roku 2023. V roce 2024 se uskutečnil online kurz Tvorba a řízení dokumentů s využitím nástrojů Google I. a Google II, jehož lektorem byl Mgr. Jan Zikuška a zúčastnilo se jej 61 osob. KKFBZ získala dotaci na projekt **Rozvoj kompetencí pracovníků kultury Zlínského kraje II** v hodnotě 1 132 tis. Kč. V průběhu roku 2024 se uskutečnilo 31 kurzů, z toho 2 dvoudenní a 5 online prostřednictvím platformy Zoom. Celkem tedy proběhlo 191 hodin výuky. Kurzy navštívilo celkem 574 pracovníků kulturních organizací (nejen) Zlínského kraje. Pro lepší dostupnost školení byly některé z kurzů organizovány nejen ve Zlíně ale i v pověřených knihovnách kraje.

Přehled kurzů z projektu Rozvoj kompetencí pracovníků kultury Zlínského kraje II:

- Rétorická klouzačka (2x)
- Canva pro marketing
- Komunikace s publikem a moderování diskuze
- Fundraising v kultuře (on-line)
- Digitální marketing (Jak zvýšit výkon svého webu) on-line
- Strategické plánování a řízení kulturních organizací se zaměřením na leadership a týmovou práci
- Digitální wellbeing/Online rovnováha
- Naučte se vyprávět: Workshop storytellingu (Zlín)
- Manažerské dovednosti I a II (Brusné)
- Kritické myšlení
- Lektorské dovednosti I a II
- Nástroje marketingové komunikace
- AI revoluce: umělá inteligence jako příležitost i hrozba pro společnost
- Účtování příspěvkových organizací v kultuře v roce 2024
- Naučte se vyprávět: Workshop storytellingu (Kroměříž)
- Projektový management
- AI kolem nás: specialisté na umělou inteligenci z různých pohledů (on-line)
- Tvorba propagačních videí a jejich úprava
- Autorský zákon v kultuře (on-line)
- Zákoník práce 2024 (konsolidační balíček)
- Efektivní aplikace pro práci kulturního pracovníka
- Komunitní kurátorství
- Finance v kulturních organizacích pro nefinanční manažery
- Onboarding aneb integrace nových zaměstnanců do pracovního prostředí a organizace
- Infografiky a efektivní vizualizace dat
- Vystupování na kameru

- Komunikace aneb jak se spolu domluvit (4x – Kroměříž, Uherské Hradiště, Vsetín, Zlín)

V rámci regionálních funkcí knihoven byly pro knihovníky kraje uspořádány semináře a kurzy s knihovnickou problematikou:

- XXII. seminář knihoven paměťových institucí Zlínského kraje
- 18. setkání starostů obcí a knihovníků
- Seminář pracovníků profesionálních knihoven Zlínského kraje 2024
- Seminář pro knihovníky okresu Zlín
- Minimum obecního knihovníka – e-learning (leden 2024 – ukončení kurzu z roku 2023, duben–červen 2024, září–prosinec 2024)
- Současná, španělsky psaná literatura
- Webové stránky malých knihoven
- S úsměvem za pultem
- Jak na čtenářskou lekci (KDK ZK)

Celkem se těchto odborných akcí zúčastnilo 357 účastníků.

Celkem bylo obslouženo 322 veřejných, univerzitních, vědeckých a jiných knihoven České republiky, kulturních organizací včetně muzeí, divadel a galerií, a také škol a univerzit.

Kurz Lektorské dovednosti (Tomáš Langer)

Seminář pracovníků profesionálních knihoven ZK

18. setkání starostů obcí a knihovníků okresu Zlín

Kurz Strategické plánování a řízení kulturních organizací (Irena Swiecicki)

Útvar regionálních služeb knihovnám Zlínského kraje dále připravil a případně se podílel na těchto seminářích a odborných akcích:

- *XXII. seminář knihoven paměťových institucí Zlínského kraje (14. 2. 2024, 27 účastníků).* Seminář se uskutečnil v nově zrekonstruované Městské knihovně v Rožnově pod Radhoštěm. Na programu byly příspěvky z různých oblastí archivnictví (Mgr. David Valůšek, Státní okresní archiv Zlín), umělé inteligence (Ing. Petr Žabička, Moravská zemská knihovna v Brně; Mgr. Libuše Pavlicová, KKFBZ). Byla představena publikace Lidé a Knihy Zlína (Ing. Jan Kaňka, KKFBZ). Wiki-rezidentstvím se zabýval příspěvek Pavla Bednaříka (Wikimedia ČR) a Dory Rodriguez z Národní knihovny. Mgr. Hana Lamatová z Arcidiecézního muzea Olomouc ukázala online nástroj INDIHU Exhibition. Mgr. Jana Vaculíková z MVK Vsetín prezentovala novinky v Databázi Osobností Valašska a Ing. Jana Tomancová z KKFBZ představila projekty Rozvoj kompetencí pracovníků kultury I a II.
- *18. setkání starostů obcí a knihovníků okresu Zlín (3. 4. 2024, 68 účastníků).* Účastníci se dozvěděli jak podporovat seniory ve vzdělávání a chránit je před manipulací ze strany nespolehlivých informačních zdrojů prostřednictvím příspěvku Kateřiny Lukaničové ze spolku Transitions. RNDr. Lenka Prucková, ředitelka Knihovny města Olomouce a komisařka celostátní komise Vesnice roku představila zúčastněným, co všechno obnáší práce komisařky a jak knihovnu vyladit. Pavlína Bieberlová prezentovala Místní knihovnu Halenkovice jako vítěze soutěže Knihovna roku 2023, Bc. Věra Adámková z KKFBZ hovořila o projektu Bookstart a Ing. Jana Tomancová přiblížila e-learningový kurz Minimum obecního knihovníka.
- *Seminář pracovníků profesionálních knihoven Zlínského kraje 2024 (5. 6. 2024, 51 účastníků).* Zazněl zde příspěvek Lublaňský manifest čtení v souvislostech od PhDr. Víta Richtera (Národní knihovna ČR), Mgr. Gabriela Jarkulišová prezentovala příspěvek Knihovna Kutná Hora – Městská knihovna roku 2023. Mgr. Libuše Pavlicová z KKFBZ představila Zpřístupnění obsahu digitální knihovny KKFBZ ve vzdáleném režimu (DNNT) a Lucie Staszková z Městské knihovny Třinec zkušenosti v rámci dobrovolnictví v knihovnách. Poutavým příspěvkem bylo také Kamishibai jako nástroj pro podporu čtenářské gramotnosti od Mgr. Ilony Salajkové z Městské knihovny Mikulov. Seminář uzavřely Postřehy z návštěv dánských a německých knihoven Ing. Jana Kaňky a Mgr. Petry Sukupové z KKFBZ.

Dále byly pro knihovny krajskou knihovnou uspořádány:

- Tři porady ředitelů a odborných pracovníků pověřených knihoven ve Zlínském kraji. Porady byly věnovány hodnocení činnosti knihoven, komunitní roli knihoven a její podpoře v malých v knihovnách, možnostem vzdělávání pracovníků knihoven a dalším aktuálním tématům.
- Uskutečnila se porada metodiček krajské a pověřených knihoven.
- Tři porady pro profesionální knihovníky okresu Zlín.

Standard byl naplněn – Ve standardu VKIS je stanovený počet hodin pro vzdělávání profesionálních knihovníků 48 hodin a pro vzdělávání neprofesionálních knihovníků 8 hodin. Krajská knihovna uspořádala vzdělávací akce pro knihovníky kraje v takovém rozsahu, aby mohli standard splnit.

Zajištění výkonu regionálních funkcí v jednotlivých regionech

Okres Kroměříž

V okrese Kroměříž zajišťovala a koordinovala výkon RF pro 107 zaregistrovaných základních knihoven a poboček těchto knihoven Knihovna Kroměřížska. Na poskytování regionálních služeb v regionu se podílely také tyto profesionální knihovny: **Městská knihovna v Bystřici pod Hostýnem** (obsluhuje 11 knihoven), **Městská knihovna Holešov** (obsluhuje 17 knihoven), **Městská knihovna Morkovice** (obsluhuje 9 knihoven) a **Městská knihovna v Hulíně** (obsluhuje 9 knihoven).

Poskytování knihovnických a informačních služeb v rámci RF pro neprofesionální knihovny středisek Chropyně, Kroměříž, Kvasice, Koryčany a Zdounky zajišťovala **Knihovna Kroměřížska** (65 knihoven, z toho 35 neprofesionálních).

V roce 2024 byla pro veřejnost uzavřena Obecní knihovna Kostelany. Knihovně nebyly poskytnuty žádné regionální služby. Od pololetí 2024 byla pro veřejnost uzavřena knihovna Chvalnov a její pobočka Lísky a pobočka Městské knihovny Chropyně – Plešovec.

Výkonem RF Knihovna Kroměřížska podporovala činnost registrovaných knihoven v okrese, pomáhala zajistit kvalitu knihovnických služeb a zajistit dostupnost veřejných knihovnických a informačních služeb občanům kroměřížského okresu, zajišťovala informovanost knihovníků i zřizovatelů knihoven v oboru knihovnické práce.

V rámci dotačního programu **VISK 3** získaly na obnovu a doplnění technického vybavení dotaci knihovny: Knihovna Kroměřížska – Samoobsluha pro děti, Městské kulturní středisko Holešov – Rozvoj digitálního vzdělávání a programátorství u návštěvníků knihovny a Výdejní box pro čtenáře, Město Koryčany – Bibliobox rozšíření služeb čtenářům, Město Morkovice-Slížany – Podpora zahájení výpůjček e-audioknih v českém jazyce.

Dotaci SKIP v rámci tzv. Malých regionálních projektů získala obec Kyselovice na projekt Harry Potter na návštěvě v Kyselovicích.

Mnozí provozovatelé knihoven provedli rekonstrukce prostor, úpravy interiéru nebo nákup nového vybavení knihoven.

Do nových prostor byly přestěhovány a novým nábytkem vybaveny knihovny v obcích Přílepy, Roštín a Troubky. Nově zrekonstruovaná a vybavena novým nábytkem byla knihovna ve Skašticích. V rekonstrukci je knihovna v Cetechovicích.

Regionální pracoviště Knihovny Kroměřížska buduje Souborný katalog pro veřejné knihovny okresu Kroměříž. Celkem je proveden retrospektivní zápis celého knihovního fondu do systému Tritius v 43 neprofesionálních knihovnách.

Zápis nových přírůstků neprofesionálních knihoven pro střediska Kroměříž, Kvasice, Koryčany, Zdounky do automatizovaného systému provádí zaměstnanci regionálního oddělení Knihovny Kroměřížska. Zápis nových přírůstků pro střediska Bystřice, Holešov, Hulín a Morkovice provádí zaměstnanci těchto střediskových knihoven.

Devět profesionálních knihoven okresu Kroměříž pracuje v **AKS Tritius** a dvě (Kvasice, Zdounky) v AKS Clavius. Systém Tritius REKS – výpůjční modul – využívá sedm obecních knihoven: Kyselovice, Martinice, Nítkovice, Rajnochovice, Rusava, Rymice a Zborovice.

67 neprofesionálních knihoven má vytvořeny **webové stránky**. Z toho 7 knihoven využívá domény svého provozovatele.

Stránku na sociálních sítích mají kromě pověřené knihovny také knihovny v Bystřici pod Hostýnem, Holešově, Hulíně, Chropyni, Koryčanech, Kvasicích a neprofesionální knihovny obcí Kyselovice, Lubná, Nítkovice, Rymice, Troubky a Žeranovice. Mnoho knihoven využívá k propagaci na Facebooku stránku svého zřizovatele (např. Bělov nebo Jankovice).

Titul Knihovna roku 2024 Zlínského kraje byl udělen **Obecní knihovně Rajnochovice**. Ocenění kraje za dlouhodobé vedení městské knihovny, realizaci mnoha úspěšných projektů, za organizaci celé řady aktivit pro veřejnost a podíl na kulturním životě města obdržela **Bc. Irena Železná**, vedoucí Městské knihovny Holešov.

Další informace o knihovnách regionu jsou uvedeny na stránce knihkm.cz/regionalni-oddeleni.html.

Okres Uherské Hradiště

V okrese Uherské Hradiště pracovalo 85 obsluhovaných knihoven a jejich poboček. Na zajišťování výkonu regionálních služeb se podílí vedle Knihovny Bedřicha Beneše Buchlovana také **Městská knihovna Bojkovice** (obsluhuje 6 knihoven). S obcí Ostrožská Nová Ves objednávka regionálních knihovnických služeb pro rok 2024 nebyla obnovena.

Hlavní část spolupráce s knihovnamí spočívala v pomoci při revizích knihovního fondu, aktualizaci, pomoci při nákupu a zpracování knih a při vyřazování. U nákupů knih pro obce jsou uplatňovány rabaty, které knihovna dostávala od svých dodavatelů (průměrný rabat v roce 2024 činil 32 %). Revize probíhaly podle místních podmínek a na základě pětiletého plánu revizí. Aktualizace jsou prováděny především v knihovnách, u kterých je naplánovaná revize knihovního fondu v daném roce nebo v roce následujícím.

Městské knihovně Uherský Ostroh byla poskytnuta pomoc se stěhováním 15 000 svazků před rekonstrukcí knihovny.

Začátkem roku se podařilo pro 45 knihoven regionu vytvořit infografiky se statistickými údaji, které knihovny využily k prezentaci své činnosti.

V dotačním programu MK ČR **VISK 3** pro rok 2024 bylo celkem úspěšných 12 knihoven. Na přechod z knihovního systému Clavius na knihovní systém Tritius REKS získaly dotaci knihovny v Drslavice, Nivnice a Hluk. Knihovna Uherský Ostroh dotaci na samostatnou licenci knihovního systému Tritius. Půjčování e-knih nebo e-audioknih bylo podpořeno v obcích Kudlovice, Ořechov, Modrá, Salaš a Slavkov. Na zkvalitnění služeb a modernizaci vybavení knihovny získaly dotaci knihovny v Babicích, Kostelanech nad Moravou a v Uherském Ostrohu. Tablety pro vzdělávání dětí i dospělých pořídili z projektu v Uherském Brodě.

Úprava a modernizace interiéru knihovny proběhla v knihovně Kostelany nad Moravou. K vylepšení prostor knihovny došlo i v knihovně v Polešovicích a ve Vážanech. Po celkové rekonstrukci vnitřních prostor byla 3. 9. 2024 slavnostně znovuotevřena Městská knihovna Uherský Ostroh. Od dubna 2024 byla v celkové rekonstrukci Knihovna Františka Kožíka Uherský Brod a knihovna fungovala v omezeném

provozu. V Městské knihovně Hluk proběhlo jednání ohledně architektonického návrhu nové knihovny. Nový prostor získá i knihovna Jankovice, kde došlo k přestavbě objektu bývalé fary na volnočasové a komunitní centrum. Slavnostní otevření je plánováno na začátek roku 2025.

Knihovnický automatizovaný **system Tritius REKS** – modul katalogizace mají všechny knihovny regionu. Výpůjční protokol tohoto systému využívá celkem 51 neprofesionálních knihoven (nově knihovna Drslavice) a deset profesionálních knihoven. Samostatný systém Tritius mají čtyři profesionální městské knihovny (Bojkovice, Staré Město, Uherský Brod a nově Uherský Ostroh). Knihovní systém Clavius využívá knihovna v Ostrožské Nové Vsi. Knihovna Kunovice má systém KOHA.

Všechny knihovny regionu mají **webové stránky** s odkazem do on-line katalogu. Vzhled stránek se snaží knihovny vylepšovat a aktualizovat. Stále více knihoven využívá k propagaci Facebook (celkem 10 profesionálních knihoven a 25 neprofesionálních knihoven).

Ocenění Knihovna Zlínského kraje roku 2024 získala **Místní knihovna Horní Němčí** a ocenění Knihovnické Zlínského kraje roku 2024 obdržela **Dagmar Šiková** z Místní knihovny Kudlovice.

V rámci soutěže Vesnice roku získala obec **Ořechov** Diplom za Vesnickou knihovnu Zlínského kraje. Knihovna byla také úspěšná v soutěži Knihovna roku – viz výše.

Informace k programu RF jsou dostupné na webových stránkách Knihovny Bedřicha Beneše Buchlovana – knihovnabbb.cz/pro-knihovny.

Okres Vsetín

MVK Vsetín ve svém regionu obsluhuje 73 knihoven a v roce 2024 se na zajišťování výkonu regionálních služeb podílely také knihovny: **Obecní knihovna Horní Lideč** (obsluhuje 6 knihoven), **Základní knihovna Jablůnka** (obsluhuje 6 knihoven), **Městská knihovna Rožnov pod Radhoštěm** (obsluhuje 7 knihoven) a **Městská knihovna Valašské Meziříčí** (obsluhuje 16 knihoven). MVK Vsetín obsluhuje 15 knihoven.

V dotačním programu **VISK 3** v roce 2024 uspělo celkem 11 projektů. Z dotace budou hrazeny: obnova a doplnění technického vybavení knihoven Branky a Valašská Polanka, zahájení automatizace knihovny Jasenice – pobočky knihovny Lešná, zavedení regionálního knihovního systému ve střediskové knihovně Jablůnka, roboti a virtuální realita v knihovnách v Hovězí, Vsetín, Rožnov pod Radhoštěm, multifunkční učebna – MVK Vsetín a zahájení půjčování e-audioknih – MVK Vsetín, Rožnov pod Radhoštěm a Valašské Meziříčí.

Centrální budova MVK Vsetín na Dolním náměstí je od března 2024 (na cca 14 měsíců) v rekonstrukci. Provozy této knihovny jsou dočasně umístěny v náhradních prostorech.

Zrekonstruovaná a dostavěná budova knihovny v Rožnově pod Radhoštěm získala hlavní cenu v soutěži Stavba roku 2024 Zlínského kraje v kategorii Stavby občanské vybavenosti a Stavba roku 2024 – ČR, kde byla mezi 12 oceněnými stavbami. Do knihovny bylo v roce 2024 pořízeno 5 šicích strojů jako vybavení šicích dílen, technika pro výuku dětí – ozoboti, virtuální realita a další.

Knihovna Velká Lhota se přestěhovala do nových bezbariérových prostor. Začaly práce na novém projektu knihovny v obci Hovězí, která by měla být umístěna ve 2. patře obecního úřadu. Knihovna v Novém Hrozenkově byla zrekonstruována, včetně vybavení a nového přednáškového sálu v podkroví. Knihovna v Kateřiních byla z důvodu nevyhovujících prostor přestěhována do objektu Kateřinka (bezbariérový přístup).

Byla vyhodnocena **Soutěž O nejlepší knihovnici/knihovníka okresu Vsetín za rok 2023**. V červnu 2024 na Setkání zřizovatelů a knihovníků okresu Vsetín v Rožnově pod Radhoštěm proběhlo slavnostní vyhlášení vítězů. Ocenění si odnesli **Eva Kolínková** z Místní knihovny ve Valašské Polance a **Tomáš Střítecký** z Městské knihovny Valašské Meziříčí.

Městská knihovna Valašské Meziříčí a MVK Vsetín získaly ocenění **Bibliotheca inspirans 2024**.

Městská knihovna Rožnov pod Radhoštěm se umístila na 3. místě v celostátní soutěži Městská knihovna roku ČR a získala také ocenění **Knihovna Zlínského kraje roku 2024**. Ocenění Knihovnik Zlínského kraje roku 2024 obdržela **Věra Povalačová** z Obecní knihovny Horní Lideč.

Informace k programu RF jsou dostupné na webových stránkách MVK – mvk.cz/pro-knihovny.

Okres Zlín

V okrese Zlín pracovalo 115 obsluhovaných knihoven a v roce 2024 se na zajišťování výkonu regionálních služeb podílely vedle **KKFBZ** také městské knihovny v **Brumově-Bylnici, Fryštáku, Luhačovicích, Napajedlích, Otrokovicích, Slavičíně, Slušovicích, Vizovicích, Valašských Kloboukách a Knihovna Štítná nad Vláří**.

Začátkem roku byly uzavřeny nové dodatky ke Smlouvám o poskytování a zajištění regionálních knihovnických služeb v rámci regionálních funkcí. Tyto specifikující rozsah služeb, počet objednaných hodin, hodinovou sazbu a termíny zpracování výkazů.

O dotaci z programu **VISK 3** si úspěšně požádala knihovna Vlachovice – Pořízení technického vybavení pro Obecní knihovnu Vlachovice – dataprojektor.

V rámci **Malých regionálních projektů SKIP** získaly dotaci: Bohuslavice u Zlína (Podzim se Zuzanou Pospíšilovou), Dolní Lhota (Kreativní příběhové dílny – rozvíjení literárního uvědomění dětí prostřednictvím čtení a tvoření) a Štítná nad Vláří (Týden knihoven – rozvoj čtenářství a zvýšení návštěvnosti knihovny ve spolupráci se školou). Dotaci obecního úřadu získala knihovna v Hostišově (na nákup nových PC) a Dolní Lhota byla úspěšná v programu EON EPP – pomáhej pohybem.

Během roku 2024 byly provedeny **rekonstrukce, úpravy, případně stěhování** v těchto knihovnách: Doubravy – rekonstrukce knihovny, Drnovice – nové uspořádání a vybavení knihovny, Machová – nový nábytek, Sehradice – výmalba knihovny, nové osvětlení a Vrbětice – zahájení rekonstrukce interiéru, nový dětský koutek. Knihovna v Rudimově sídlí v prostorách nového multifunkčního centra. Knihobudky spravují městské knihovny ve Fryštáku, Slavičíně a obecní knihovny např. v Ludkovicích, Pozlovicích, Sazovicích, Lukovečku, Kelníkách, Hostišové, Bratřejově a v Bohuslavicích u Zlína a nově v Neubuzi.

V současné době půjčuje prostřednictvím **automatizovaného knihovního systému 56 knihoven**. Není využíván zakoupený AKS v obci Lipová a v Haluzicích. AKS využívají všechny obce v regionu Brumov, Napajedla, Otrokovice, Slavičín, Slušovice, Štítná a Valašské Klobouky.

Všechny knihovny okresu mají webovou stránku a elektronický katalog. Postupně dochází k obměně webových stránek jednotlivých obecních knihoven.

Stránku na Facebooku má 24 obecních knihoven okresu. Wifi připojení mají všechny profesionální knihovny a 58 neprofesionálních knihoven okresu Zlín.

Titul Knihovna Zlínského kraje roku 2024 získala za okres Zlín **Místní knihovna Dolní Lhota** a ocenění Knihovník Zlínského kraje roku 2024 obdržela **Marie Ordáňová** z Obecní knihovna Sazovice.

Jednotlivé standardy regionálních funkcí a číselné ukazatele plnění ve Zlínském kraji

Poradenská a konzultační činnost

- Standard je zaměřen na řešení knihovnické problematiky, legislativy, umístění a vybavení knihoven, budování knihovního fondu, aktualizace a revize knihovního fondu, pomoc při zpracování grantů, konzultace v oblasti elektronických služeb knihoven apod. Poradenská činnost zásadně ovlivňuje úroveň a dostupnost knihovnických a informačních služeb a je využívána knihovníky i provozovateli knihoven.
- Oproti předchozímu roku se uskutečnil téměř stejný počet konzultací a o něco méně metodických návštěv (o 54), jelikož nebylo třeba již navštěvovat nové starosty jako roce předchozím. Celkem proběhlo 274 jednání se zástupci obcí. Také začínající knihovníci byli informováni o možnostech spolupráce a nabízených službách.
- Do celkového objemu konzultací je započítáno i vytvoření infografik se statistickými údaji jednotlivých knihoven.

Poradenství	2023	2024				
	Celkem	Celkem	KK	KBBB	MVK	KKFBZ*
Počet obslužených knihoven	365	380	107	72	73	128
počet poskytnutých konzultací	1 916	1 901	320	577	510	495
počet metodických návštěv	740	686	283	62	188	153
Celkem akcí	2 656	2 588	603	639	698	648
z toho jednání se zástupci obcí	379	274	86	49	46	93

*okresní i krajská funkce KKFBZ

Standard: *metodická návštěva zpravidla 2x ročně v každé obsluhované knihovně v kraji. Ve většině knihoven byl standard naplněn.*

Statistika knihovnických činností

Krajská, pověřené a další profesionální knihovny zpracovaly 317 statistických výkazů a sumářů KULT za rok 2023.

Další statistické výkazy, které slouží ke kontrole činnosti knihoven, byly zpracovány v průběhu roku. Statistické výsledky byly využity také jako podklad pro zpracovávání výkonů knihoven z hlediska standardů VKIS.

Standard: 1x ročně výkazy, průběžné využití.

Standard byl krajskou a pověřenými knihovnami naplněn.

Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

Krajská a pověřené knihovny připravují v rámci RF vzdělávací akce pro knihovníky Zlínského kraje. V roce 2024 se uskutečnilo v kraji celkem **75 vzdělávacích akcí (26 v rámci RF)**, což je o 7 akcí méně než v předchozím roce. Tyto akce absolvovalo 1 522 účastníků ze 412 knihoven (o 660 účastníků méně než v předchozím roce). Celkově se knihovníci vzdělávali o 94 hodin více než v roce předchozím (tj. 434 hodin vzdělávání). V roce 2024 nebyla ani jedna akce v rámci RF pořádána online. Vzdělávacích akcí na podporu vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit bylo uspořádáno 10 (o 3 méně, než v předchozím roce).

Průměrně se jedné vzdělávací akce pořádané pověřenými knihovnami nebo krajskou knihovnou účastnilo 27 knihovníků a průměrně trvala jedna vzdělávací akce 6 hodin.

Školení a semináře organizované pověřenými knihovnami byla zaměřena na tato témata: regionální osobnosti a literatura, pracovní wellbeing, Kyberbezpečnost, první pomoc, opravy poškozených knih, společenské hry, zahraniční knihovny (Irsko, Nizozemí, Dubaj), Knihovny.cz, divadlo Kamishibai, dotační programy pro knihovny, práce s AKS, kreativní dílny v knihovnách a další.

KKFBZ pořádala kurzy ze dvou projektů na vzdělávání z Národního plánu obnovy – viz výše.

KBBB zorganizovala pro knihovníky dvoudenní exkurzi do tří knihoven (Ostopovice, Havlíčkův Brod a Písek).

V kraji probíhají rovněž semináře zaměřené primárně na dobrovolné knihovníky. Uskutečnily se tyto **akce určené neprofesionálním knihovnám:**

- Odborné semináře pro knihovníky okresu Kroměříž v Kroměříži a v Holešově
- Letní setkání neprofesionálních knihoven regionu Uherské Hradiště
- Konference pro starosty, zástupce obcí a knihovníky regionu Uherské Hradiště v Ořechově
- Setkání knihovnic/knihovníků a starostek/starostů okresu Vsetín
- Setkání knihovníků Rožnovska v knihovně ve Vidči
- 17. setkání starostů obcí a knihovníků okresu Zlín
- Seminář pro knihovníky okresu Zlín

Vzdělávání knihovníků, semináře	2023	2024				
	celkem	celkem	KK	KBBB	MVK	KKFBZ*
počet obslužených knihoven	226	412	23	38	29	322
počet všech vzdělávacích akcí	82	75	4	11	14	46
z toho: počet akcí v rámci výkonu RF	35	26	2	9	4	11
z toho: počet akcí realizovaných online	-	0	0	0	0	0
z toho: počet akcí na podporu vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit	13	10	0	2	3	5
počet všech účastníků	2 182	1522	65	260	205	992
z toho: počet účastníků akcí v rámci RF	725	646	22	155	112	357
z toho: počet účastníků online akcí	-	0	0	0	0	0
z toho: počet účastníků akcí na podporu vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit	286	268	0	27	44	197
počet všech vyučovacích hodin	340	434	15	25	70	324
z toho: počet vyučovacích hodin v rámci RF	93	155	6	19	9	121
z toho: počet vyučovacích hodin na podporu vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit	28	28	0	3	4	21

*okresní i krajská funkce KKFBZ

Některé vzdělávací akce byly součástí porad pro profesionální knihovny.

Porady byly připraveny jednak KKFBZ a pověřenými knihovnami pro profesionální knihovníky a jednak profesionálními knihovnami pro knihovníky neprofesionálních knihoven (např. porady pro knihovníky středisek Fryšták, Napajedla, Zlín – Jižní Svahy a Rožnov pod Radhoštěm). KBBB pořádala výjezdní poradu v Místní knihovně Buchlovice. Všechny porady měly vzdělávací obsah a byla na nich probírána aktuální témata.

Porady	2023	2024				
	celkem	celkem	KK	KBBB	MVK	KKFBZ
počet obslužených knihoven	83	75	9	15	17	34
počet akcí	30	25	6	5	4	10
počet účastníků	342	286	65	66	61	94

Standard: 2x ročně porady ředitelů/pracovníků pověřených knihoven, 1x ročně porady knihovníků profesionálních obsluhovaných knihoven, 1x ročně porady, příp. semináře knihovníků neprofesionálních obsluhovaných knihoven

Standard byl krajskou a pověřenými knihovnami naplněn:

- standardem stanovený počet hodin pro vzdělávání profesionálních knihovníků (48) a neprofesionálních knihovníků (8) bude vyhodnocen v rámci vyhodnocení plnění standardů VKIS v 1. čtvrtletí roku 2024,
- nabídka kurzů a seminářů pověřených knihoven v součinnosti s nabídkou krajské knihovny byla dostatečná a umožnila knihovníkům standardem stanovený počet hodin splnit.

Výměnný fond

Výměnný fond (VF) je budován z finančních prostředků Zlínského kraje a je součástí knihovních fondů krajské a pověřených knihoven. Na nákup VF byla metodickým pokynem KKFBZ stanovena minimální suma ve výši 15–20 % z celkové finanční částky na výkon RF v jednotlivých okresech. Vynaložené finanční prostředky na VF v roce 2024 byly **2 408 470 Kč**, to je o 422 913 méně než v roce 2023.

Roční přírůstek VF činil 9 103 svazků a byl **o 1 281 svazků nižší** než v předchozím roce, kdy byla mimořádná dotace kraje na komunitní činnost. Průměrná cena za jednu knihovní jednotku (knihu nebo audioknihu) činila **265 Kč**, což je o 8 Kč méně než v předchozím roce. Úbytek VF byl 5 148.

Výměnný fond	2023	2024				
	celkem	celkem	KK	KBBB	MVK	KKFBZ
stav VF k 31. 12.	170 798	174 753	45 728	45 546	30 320	53 159
roční přírůstek VF	10 384	9 103	2 234	2 723	2 137	2 009
roční úbytek VF	7 847	5 148	1 400	2 057	469	1 222

Cirkulace výměnného fondu

Výměnnými soubory bylo **obslouženo 329 knihoven kraje**. V roce 2024 byl opět navýšen celkový počet dokumentů zařazených do souborů – **80 591 knih a dalších dokumentů**, což je o 4 499 více než v roce předchozím. Celkový počet expedovaných souborů byl 1 147. V okresech Kroměříž, Uherské Hradiště a Zlín mají knihovníci možnost vybírat si sami další knihy do výměnných souborů z výměnného fondu uskladněného v pověřených knihovnách. Počet svazků v takto vytvořených výměnných souborech je různý podle potřeby a požadavků obsluhované knihovny.

Knihovny okresu Kroměříž si mohou navíc vybírat z tematických a rozšiřujících souborů, z nabídky audioknih a knih Kouzelné čtení s Albi tužkou. V roce 2024 bylo vypůjčeno 37 těchto souborů.

V okrese Uherské Hradiště si výměnné soubory knihovníci buď vybírají sami, nebo jsou připravovány profesionálními knihovnami, které plní RF. Ostatní soubory chystá pracovník regionálního útvaru KBBB.

V roce 2024 proběhla v okrese Vsetín cirkulace výměnných souborů opět třikrát. Navíc byly na podzim rozvezeny tzv. mimořádné soubory. Tyto soubory obsahují Albi knížky z edice Kouzelné čtení, stolní hry a kvalitní naučnou literaturu. Na podzim se mezi knihovnami také posouvaly soubory s audioknihami.

V okrese Zlín je také kromě pravidelně cirkulovaných souborů zájem o rozšiřující soubory, tzv. soubory na přání. V roce 2024 jich bylo vytvořeno 106. Výměnné soubory na přání se těší u obecních knihoven stále větší oblibě, některé knihovny využívají možnosti a berou si VS na přání i z jiných druhů dokumentů než knihy (audioknihy, hry, ALBI knihy, tematické kufříky).

Standard byl krajskou a pověřenými knihovnami naplněn.

Cirkulace VF	2023	2024				
	celkem	celkem	KK	KBBB	MVK	KKFBZ
počet obslužených knihoven	337	329	98	67	69	95
počet expedovaných souborů	1 145	1 147	402	163	294	288
počet svazků v souborech	76 092	80 591	21 416	13 631	26 091	19 453

Standard: minimálně 2x ročně 1 soubor s minimálně 60 svazky dle Metodického pokynu MKČR k zajištění výkonu RF knihoven a jejich koordinaci na území ČR z roku 2019.

Standard byl krajskou a pověřenými knihovnami naplněn.

Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů

Standard je zaměřen na ochranu knihovního fondu. Revize probíhaly podle stanoveného pětiletého plánu. Aktualizace knihovních fondů zahrnuje několik nezbytných činností, jako např. probírku knihovního fondu po obsahové stránce, zápis staršího knihovního fondu do databáze, vyřazování knihovních jednotek, přebalování, značení abecední i znaky MDT apod. V roce 2024 připadla povinnost provést revizi v 54 knihovnách.

Městské knihovně Uherský Ostroh byla poskytnuta pomoc se stěhováním 15 000 svazků před rekonstrukcí knihovny a s uspořádáním 12 700 knihovního fondu po rekonstrukci.

Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů	2023	2024				
	Celkem	celkem	KK	KBBB	MVK	KKFBZ
počet revidovaných knihoven	60	54	13	14	11	16
počet revidovaných k. j.	189 662	171 072	32 813	68 460	31 318	38 481
počet aktualizovaných knihoven	88	101	11	34	16	40
počet aktualizovaných k. j.	195 774	237 200	35 967	117 600	75 302	8 331
počet knihoven, v nichž se vyřazovalo	98	116	20	30	18	48
počet vyřazených knihovních jednotek	34 435	48 300	5 530	11 125	13 334	18 311

Standard: revize 1x za 5 let – na vyžádání.

Standard byl krajskou a pověřenými knihovnami naplněn.

Nákup a zpracování knihovního fondu z prostředků obcí

Po dohodě s provozovateli obsluhovaných knihoven provádí nákup knih především pověřené knihovny v Uherském Hradišti a Vsetíně a na základě objednávky služeb knihovnici profesionálních knihoven. Provozovatelé a knihovnici obsluhovaných knihoven, kteří nevyužívají tuto službu, si provádí nákup knih sami.

Zpracování knihovního fondu zakoupeného z prostředků obcí realizovaly všechny pověřené knihovny a na základě objednávky služeb další profesionální knihovny. Vykázané číselné hodnoty zahrnují evidenci v přírůstkových seznamech v elektronické i klasické knižní podobě, technické zpracování (razítkování, značení, balení, vypracování seznamů a katalogizačních lístků), vedení katalogů.

Nejvíce knihovních jednotek bylo nakoupeno a zpracováno v okrese Uherské Hradiště.

Nákup a zpracování KF z prostředků obcí		2023	2024				
		celkem	celkem	KK	KBBB	MVK	KKFBZ
Nákup	počet obslužených knihoven	122	128	10	57	38	23
	počet nakoupených knihovních jednotek	10 068	10 564	271	6 865	2 142	1 286
Zpracování	počet obslužených knihoven	258	253	69	65	48	71
	počet zpracovaných knihovních jednotek	25 216	26 271	4 267	9 096	5 708	7 200

Standard: dodání zpracovaných knihovních fondů pověřenou knihovnou dle uzavřené smlouvy.

Standard byl krajskou a pověřenými knihovnami naplněn.

Praktická podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit

	2022	2023				
	celkem	celkem	KK	KBBB	MVK	KKFBZ
Počet obslužených knihoven	127	57	19	9	18	11
Počet akcí, zásahů	218	100	33	9	42	16

Jde o jeden z novějších standardů výkonu regionálních funkcí knihoven, který byl v minulých letech vzhledem k nedostatku finančních prostředků plněn jen částečně.

V okrese Kroměříž byly v obsluhovaných knihovnách organizovány především divadelní představení pro děti, besedy se spisovateli, ilustrátory apod. Regionální oddělení KK a knihovny v Holešově vytvořily pro neprofesionální knihovny na tato představení plakáty, které byly umístěny na weby knihoven, metodičky se jako organizátorky účastnily vybraných představení v knihovnách.

Neprofesionálním knihovnám v okrese Uherské Hradiště, které nevyužily dotaci Zlínského kraje v minulém období, byla nabídnuta možnost uskutečnit kulturní či vzdělávací akci. Zájem projevilo celkem pět knihoven. Dále byla čtyřem neprofesionálním knihovnám poskytnuta podpora při realizaci komunitní akce MINDOK pro veřejnost.

V okrese Vsetín proběhla podpora ve střediscích Rožnov pod Radhoštěm (v pěti knihovnách), Valašské Meziříčí (ve 3 knihovnách) a Horní Lideč (ve 2 knihovnách). Jednalo se především o lekce informační výchovy, mediální gramotnosti, tematické besedy pro ZŠ, Pasování na čtenáře s knížkou pro prvňáčka a akce v rámci Bookstartu.

V okrese Zlín byla poskytnuta podpora knihovnám, které se nově zapojily do projektu Bookstart. V roce 2024 se do projektu nově připojilo sedm knihoven.

Servis automatizovaného knihovního systému

Standard zahrnuje servis software, instalaci a údržbu knihovnických programů, generování a aktualizaci souborných katalogů, servis programu pro evidenci knihovních fondů, pro evidenci a cirkulaci výměnného fondu aj.

	2023	2024				
	celkem	celkem	KK	KBBB	MVK	KKFBZ
Servis výpočetní techniky						
počet obslužených knihoven	246	256	43	69	67	77
počet akcí	277	254	48	137	42	27

Standard: průběžně.

Standard byl krajskou a pověřenými knihovnami naplněn.

Doprava v rámci výkonu regionálních funkcí

Ve statistice RF se vykazuje především rozvoz výměnných souborů, cesty na metodické návštěvy, výjezdy k provádění revizí, aktualizací KF a servisu výpočetní techniky. V roce 2024 bylo obslouženo 288 knihoven a najeto bylo o 2 044 km méně než v předchozím roce.

	2023	2024				
	celkem	Celkem	KK	KBBB	MVK	KKFBZ
Doprava v rámci výkonu RF						
počet obslužených knihoven	314	288	91	75	73	49
počet ujetých km	18 127	16 083	5 212	4 698	4 177	1 996

Stav elektronických služeb a automatizace

KKFBZ a pověřené knihovny se postupně snaží, aby měly všechny knihovny kraje provedenu retrokonverzi fondu, a aby knihovny měly alespoň jednoduchou a aktuální webovou stránku. Knihovny, které mají svůj knihovní fond v elektronické podobě a příslušný software, umísťují na web odkaz na svůj on-line katalog knih. Některým knihovnám však stále funguje katalog jen v době provozu dané knihovny, je třeba ohledně této skutečnosti jednat se zřizovateli. Knihovny nad 1 000 obyvatel a mnoho knihoven menších obcí využívá automatizovaný výpůjční systém.

	2023	2024				
	celkem	celkem	KK	KBBB	MVK	KKFBZ
Počet neprofesionálních knihoven (bez poboček)	249	249	67	59	47	76
Z toho knihovny, které mají kompletní katalog KF v elektronické podobě	226	226	43	59	48	76
Z toho knihovny, které mají on-line katalog	224	224	43	59	46	76
Z toho knihovny, které využívají AKS – výpůjční modul	160	163	7	51	47	58

Celkem v kraji přibyly tři knihovny, které mají k dispozici AKS pro výpůjční proces. Celkem AKS provozuje 163 neprofesionálních knihoven, tj. 65 %.

Retrokonverzi KF a online katalog má provedenu celkem 91 % neprofesionálních knihoven kraje. Webové stránky mají všechny knihovny kraje.

Hodnocení ekonomických ukazatelů

Financování výkonu RF zajistil Krajský úřad Zlínského kraje uzavřením smluv a dodatků o poskytnutí neinvestiční účelové dotace z rozpočtu Zlínského kraje s pověřenými knihovnami. Pro KKFBZ byla finanční částka na výkon RF zahrnuta do jejího rozpočtu. Ve finanční částce KKFBZ je započítána i částka pro zajištění krajské úrovně výkonu RF pro knihovníky Zlínského kraje.

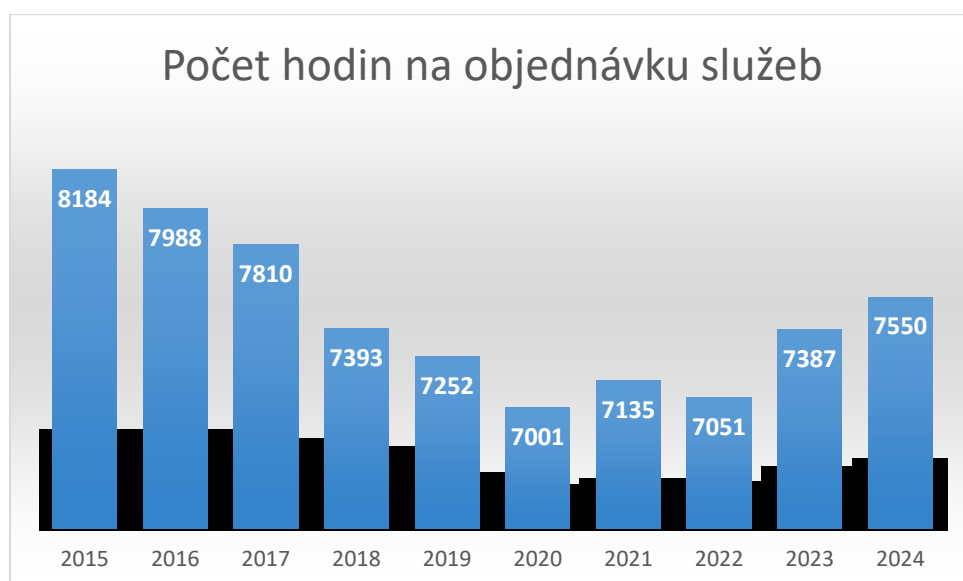
Pro krajskou knihovnu a tři pověřené knihovny byla pro rok 2024 v rozpočtu Zlínského kraje schválena částka **16 323 tis. Kč**.

Finanční částka byla rozdělena následovně:

Příjemce	Částka v Kč
KK Kroměříž	3 824 300
KBBB Uherské Hradiště	3 985 400
MVK Vsetín	3 793 300
KKFBZ Zlín	4 720 000
Zlínský kraj celkem	16 323 000

Regionální služby personálně zajišťovali pracovníci KKFBZ (4,9), KK (4,49), KBBB (4,9) a MVK (3,92) s rámci celkem **18,21 úvazku**. Na smluvním základě a na základě objednávky knihovnických služeb se na této činnosti podíleli další pracovníci profesionálních knihoven Zlínského kraje.

Krajská a pověřené knihovny část finančního příspěvku od Zlínského kraje využily pro přímou úhradu výše jmenovaných služeb. Byly uzavřeny smlouvy jednak o přenesení regionálních funkcí na vybranou základní knihovnu mezi krajskou a pověřenými knihovnami, jednak o poskytování regionálních služeb v rámci regionálních funkcí obsluhovaným základním knihovnám, jejichž rozsah byl přesně specifikován v objednávce služeb. Poskytnuté služby byly vykázány v hodinové sazbě **240 Kč na hodinu** (mzdové náklady, pojištění, režijní náklady) a čtvrtletně propláceny provozovatelům knihoven fakturou. Na základě objednávky knihovnických služeb bylo v roce 2024 **odpracováno 7 550 hodin** (o 163 více než v roce 2023) v celkové částce **1 812 000 Kč**.

Materiálové náklady knihoven zahrnovaly především **nákupy knihovního fondu do výměnných souborů**, což představovalo **15,8 %** z celkového objemu finančních prostředků dotace bez krajské funkce: KKFBZ (15,2 %), KK (15,5 %), KBBB (17,5 %) a MVK (15,0 %). Částka na nákup knihovních dokumentů činila **2 408 470 Kč** – viz výše.

Ostatní materiálové náklady tvořil materiál ke zpracování knihovního fondu (obalová fólie, knižní a katalogizační lístky aj.), běžný kancelářský a spotřební materiál pro oddělení regionálních funkcí (např. tonery do tiskáren, kancelářský papír), propagační materiál, Bookstart sety s ostatním materiálem pro komunitní činnost apod.

Náklady na pohonné hmoty byly měsíčně vyčísleny podle počtu ujetých kilometrů pro zajištění výkonu RF z celkového počtu ujetých kilometrů. Služební vozidlo se používalo především pro rozvoz výměnných souborů do knihoven regionu, pro metodické návštěvy apod.

Náklady na energie byly stanoveny výpočtem podle počtu m² užívané plochy ve vztahu k zajištění výkonu regionálních funkcí (náklady na elektrickou energii a plyn za prostory, kde je umístěn výměnný fond).

V položce služby byly zahrnuty např.: tisk knižních lístků, telefonní poplatky, poštovné, cestovné pracovníků zajišťujících výkon regionálních funkcí, pojištění, náklady za hosting automatizovaného knihovnického systému, software pro statistiku, náklady na vydání publikace o činnosti a výsledcích veřejných knihoven ve Zlínském kraji a náklady na služby lektorů pro semináře pracovníků knihoven Zlínského kraje a honoráře lektorů pro komunitní činnost.

Celkové zhodnocení

Krajská knihovna opět spolupracovala s knihovnami pověřenými a profesionálními ve Zlínském kraji na poskytování regionálních služeb v souladu se standardy regionálních funkcí knihoven.

Do výměnných souborů bylo celkem zařazeno 80 591 knih, audioknih, společenských her a dalších dokumentů.

Byla zajištěna podpora komunitní činnosti knihoven, přičemž pracovnice metodiky pomohly 57 knihovnám uspořádat komunitní akci nebo se zapojit do projektu Bookstart – S knížkou do života.

Díky programu dotací MK ČR z Národního plánu obnovy, programu regionálních funkcí a SKIP bylo uspořádáno celkem 75 seminářů a kurzů pro knihovníky, což představovalo 434 hodin výuky.

Řada knihoven získala nové moderní prostory a několik dalších prochází rekonstrukcí s cílem vytvořit příjemné a komfortní prostředí pro návštěvníky – ať už ke studiu, nebo k trávení volného času. Mezi menšími knihovnami prošly rekonstrukcí například Skaštice, Kostelany nad Moravou, Nový Hrozenkov, Velká Lhota či Doubravy. Mezi profesionálními knihovnami se významných úspěšných renovací dočkaly knihovny v Rožnově pod Radhoštěm a v Uherském Ostrohu.

Tradičně byli oceněni výjimeční knihovníci a knihovny Zlínského kraje za jejich mimořádnou činnost a přínos. Mimořádný úspěch zaznamenala Místní knihovna Ořechov, která získala prestižní diplom v celostátní soutěži Knihovna roku.

Ing. Jan Kaňka

ředitel Krajské knihovny Františka Bartoše ve Zlíně,
příspěvkové organizace

Zpracovala: Ing. Jana Tomancová

Přílohy: dle obsahu